

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

18 листопада 2014 року

м. Київ

Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі:

головуючого **Кривенка В.В.,**
суддів: **Гриціва М.І., Гусака М.Б., Коротких О.А., Кривенди О.В.,**
 Маринченка В.Л., Панталієнка П.В., Прокопенка О.Б.,
 Самсіна І.Л., Терлецького О.О., –

розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом приватного підприємства «Гешефт Плюс» (далі – Підприємство) до Харківської обласної митниці Державної митної служби України (далі – Митниця) про визнання дій неправомірними та скасування рішення,

в с т а н о в и л а:

У січні 2012 року Підприємство звернулося до суду з позовом до Митниці, у якому з урахуванням зміни позовних вимог просило: визнати неправомірними дії відповідача щодо проведення невиїзної документальної перевірки позивача за період з 1 січня по 1 жовтня 2011 року, за результатами якої складено акт від 12 грудня 2011 року № 0056/11/807000000/0035578609 (далі – акт від 12 грудня 2011 року); визнати неправомірними дії Митниці щодо зміни кодів товарів «Частини спортивних нагород...» за вантажною митною декларацією (далі – ВМД) від 24 березня 2011 року № 807010009/2011/804940 та «Сувеніри із пластмаси...» за ВМД від 27 квітня 2011 року № 807010009/2011/805272 за кодом 3926909790 згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі – УКТ ЗЕД) на коди 3926400000, 3401110000, 3923509000, 3924100000, 9208900000 згідно з УКТ ЗЕД; скасувати рішення відповідача щодо визначення заявлених у митних деклараціях кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД та митною вартістю, оформлене у вигляді акта від 12 грудня 2011 року; скасувати висновок Митниці від 16 січня 2012 року № 13/02-644 на заперечення Підприємства до акта від 12 грудня 2011 року; скасувати податкове повідомлення-рішення форми «Р» Митниці від 20 січня 2012 року № 14 щодо

визначення податкового зобов'язання із ввізного мита у розмірі 2596 грн 67 коп., у тому числі 2594 грн 67 коп. основного платежу та 2 грн штрафних санкцій (далі – рішення № 14); скасувати податкове повідомлення-рішення форми «Р» Митниці від 20 січня 2012 року № 15 щодо визначення податкового зобов'язання з податку на додану вартість (далі – ПДВ) у розмірі 520 грн 93 коп., у тому числі 518 грн 93 коп. основного платежу та 2 грн штрафних санкцій (далі – рішення № 15).

Харківський окружний адміністративний суд постановою від 29 березня 2012 року позов задовольнив частково, скасувавши: рішення Митниці про зміну коду товару за ВМД від 27 квітня 2011 року № 807010009/2011/805272 (товар № 5), викладене в акті від 12 грудня 2011 року; рішення № 14 – в частині визначення податкового зобов'язання із ввізного мита на суму 53 грн 33 коп., у тому числі 52 грн 33 коп. основного платежу та 1 грн штрафних санкцій; рішення № 15 – в частині визначення податкового зобов'язання з ПДВ на суму 11 грн 46 коп., у тому числі 10 грн 46 коп. основного платежу та 1 грн штрафних санкцій. У задоволенні решти позовних вимог відмовив.

Харківський апеляційний адміністративний суд постановою від 25 вересня 2012 року рішення суду першої інстанції щодо часткового задоволення позову Підприємства скасував і прийняв у цій частині нове рішення, яким у задоволенні позову відмовив. В іншій частині рішення суду першої інстанції залишив без змін.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 17 квітня 2014 року рішення суду апеляційної інстанції залишив без змін.

Касаційний суд, залишаючи без змін рішення суду апеляційної інстанції, виходив із того, що у Митниці були достатні підстави вважати, що Підприємство порушило вимоги законодавства України з питань митної справи (наказ Митниці від 15 вересня 2011 року № 1058 «Про організацію та проведення аналітично-контрольної роботи Харківською обласною митницею в напрямку контролю за правильністю класифікації товарів»: згідно з графіком перевірок підрозділів митного оформлення Митниці на 2011 рік проведено перевірку митного поста «Куп'янськ» щодо правильності класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД, за результатами якої встановлені факти неправильної класифікації товарів Підприємства за кодом 3926909790 згідно з УКТ ЗЕД за ВМД від 24 березня 2011 року № 807010009/2011/804940 та ВМД від 27 квітня 2011 року № 807010009/2011/805272), про що відповідною доповідною запискою повідомлено керівництво Митниці, запропоновано провести невийзну документальну перевірку фактів митного оформлення товарів позивача за кодом 3926909790 згідно з УКТ ЗЕД за ВМД від 24 березня 2011 року № 807010009/2011/804940 та ВМД від 27 квітня 2011 року № 807010009/2011/805272.

Не погоджуючись із рішенням суду касаційної інстанції, Підприємство звернулось із заявою про його перегляд Верховним Судом України з підстави неоднакового застосування Вищим адміністративним судом України положень статей 69, 313 Митного кодексу України (чинного на час виникнення спірних відносин; далі – МК) та пункту 54.5 статті 54 Податкового кодексу України (далі – ПК), у якій просить скасувати ухвалу Вищого адміністративного суду України від 17 квітня 2014 року, позовні вимоги задовольнити. На обґрунтування заяви додало копії рішень Вищого адміністративного суду України [постанов від 1 квітня та 15 липня 2013 року, ухвали від 21 січня 2014 року, постанови від 6 лютого 2014 року та ухвали від 17 березня 2014 року (№№ К/800/4510/13, К/800/9995/13, К/800/20188/13, К/800/31118/13, К/800/6704/13 відповідно)], які, на його думку, підтверджують неоднакове застосування касаційним судом одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах.

Перевіривши наведені заявником доводи, колегія суддів Судової палати в

адміністративних справах Верховного Суду України вважає, що заява підлягає **частковому задоволенню** з таких підстав.

Суди встановили, що на виконання наказу Митниці від 7 листопада 2011 року № 1276 «Про проведення перевірки» робоча група відповідача провела невиїзну документальну перевірку фактів митного оформлення позивачем товарів «Частини спортивних нагород...» та «Сувеніри із пластмаси...» за кодом 3926909790 згідно з УКТ ЗЕД за період з 1 січня по 1 жовтня 2011 року.

За наслідками проведеної перевірки складено акт від 12 грудня 2011 року, відповідно до висновку якого Митниця встановила порушення Підприємством вимог Закону України від 5 квітня 2001 року № 2371-III «Про митний тариф України» в частині неправильного визначення кодів товарів «Частини спортивних нагород...» за ВМД від 24 березня 2011 року (№ 807010009/2011/804940) та «Сувеніри із пластмаси...» (товар № 5) за ВМД від 27 квітня 2011 року (№ 807010009/2011/805272) за кодом 3926909790 згідно з УКТ ЗЕД. Вищезазначені товари мають класифікуватися за кодами 3926400000, 3401110000, 3923509000, 3924100000, 9208900000 згідно з УКТ ЗЕД, в результаті чого до Державного бюджету України підлягають сплаті належні платежі та податки у розмірі 3113 грн 60 коп. (без урахування штрафних санкцій), у тому числі 2594 грн 67 коп. ввізного мита та 518 грн 93 коп. ПДВ.

На підставі зазначеного висновку Митниця змінила коди вищенаведених товарів та прийняла рішення №№ 14, 15.

Ухвалюючи рішення у цій справі, суд касаційної інстанції, залишаючи без змін рішення суду апеляційної інстанції про відмову в задоволенні позовних вимог, дійшов висновку, що у зв'язку з виявленням помилки у класифікації раніше оформленого позивачем товару Митниця правомірно донарахувала Підприємству податкове зобов'язання із ввізного мита та ПДВ.

Натомість у судових рішеннях, наданих заявником на підтвердження неоднакового правозастосування, Вищий адміністративний суд України дійшов протилежного висновку, а саме – якщо митні органи, приймаючи митну декларацію, віднесли товар до певного коду товарної номенклатури та пропустили його на митну територію України (після сплати імпортером передбачених законом податків і зборів), то в подальшому вони не мали правових підстав для прийняття податкових повідомлень про донарахування податкових зобов'язань у зв'язку з виявленням помилки у класифікації товарів, зокрема, з посиланням на результати невиїзної документальної перевірки.

Встановивши наявність неоднакового застосування касаційним судом наведених норм права та вирішуючи питання про його усунення, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України виходить із такого.

Пунктом 35 статті 1 МК визначено, що пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України – це дозвіл митного органу на переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України з урахуванням заявленої мети такого переміщення після проведення митних процедур, пов'язаних відповідно до пункту 19 тієї самої статті зі здійсненням митного контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України, митного оформлення цих товарів і транспортних засобів, а також із справлянням передбачених законом податків і зборів.

Відповідно до пункту 54.5 статті 54 ПК (який кореспондується з підпунктом 4.2.1 пункту 4.2 статті 4 Закону України від 21 грудня 2000 року № 2181-III «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» у редакції, чинній до 1 січня 2011 року) якщо згідно з нормами

цієї статті сума грошового зобов'язання розраховується контролюючим органом, платник податків не несе відповідальності за своєчасність, достовірність і повноту нарахування такої суми, проте несе відповідальність за своєчасне та повне погашення нарахованого узгодженого грошового зобов'язання і має право оскаржити зазначену суму в порядку, встановленому цим Кодексом.

За змістом статті 313 МК (яка діяла до 1 червня 2012 року) класифікація товарів, тобто віднесення товарів до класифікаційних груп, визначених УКТ ЗЕД, є виключною компетенцією митних органів.

Таким чином, якщо митні органи, приймаючи ВМД, віднесли товар до певного коду товарної номенклатури та пропустили товар на митну територію України (після сплати імпортером передбачених законом податків і зборів), то в подальшому вони не мали правових підстав для прийняття податкових повідомлень про донарахування податкових зобов'язань у зв'язку з виявленням помилки у класифікації товару, зокрема, з посиланням на результати невиїзної документальної перевірки.

Аналогічна правова позиція щодо застосування зазначених норм матеріального права вже була висловлена колегією суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у постановках від 21 січня 2011 року, 18 вересня 2012 року, 4 листопада 2014 року (справи №№ 21-64a10, 21-203a12, 21-479a14 відповідно).

Враховуючи викладене, а також те, що при вирішенні спору суд касаційної інстанції неправильно застосував норми матеріального права, заяву Підприємства слід задовольнити частково: ухвалу Вищого адміністративного суду України від 17 квітня 2014 року скасувати, справу направити на новий касаційний розгляд.

Керуючись статтями 241–243 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

Заяву приватного підприємства «Гешефт Плюс» задовольнити частково.

Ухвалу Вищого адміністративного суду України від 17 квітня 2014 року скасувати, справу направити на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.

Головуючий

В.В. Кривенко

Судді:

М.І. Гриців

М.Б. Гусак

О.А. Коротких

О.В. Кривенда

В.Л. Маринченко

П.В. Панталієнко

О.Б. Прокопенко

І.Л. Самсін

О.О. Терлецький